

Motion till riksdagen 2005/06:Sk14

**av Ulf Sjösten (m) och Jörgen Johansson (c)
med anledning av prop. 2005/06:169**

Effektivare skattekontroll m.m.

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om vikten av fortsatt samordning av de rättsvårdande myndigheternas kamp mot den ekonomiska brottsligheten i Sverige.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om vikten av att även arbeta mot fusk och skatteundandraganden i byggbranschen.

Bakgrund

Den ”svarta” oredovisade sektorn av den svenska ekonomin har återigen kommit i fokus. Bedömningarna om hur stor sektorn är varierar men de flesta indikerar en omfattning som är betydligt större än 100 miljarder kronor per år. Ekonomisk brottslighet syns inte så tydligt men verkar förödande på hela samhällskroppen.

Utredning av ekonomiska brott är en komplicerad och svår process som kräver stor kompetens och kunskap hos ett antal rättsvårdande aktörer i samverkan. Det kräver också stor kontinuitet i verksamheten. Skatbolagsaffärerna på 80-talet där miljarder som fonderats i företags investeringsfonder och förnyelsefonder bara försvann visade tydligt samhällets sårbarhet i relation till den grova ekonomiska brottsligheten.

Denna erfarenhet och senare insikt ledde fram till att Ekobrottsmyndigheten bildades den 1 juli 1998. Åklagare och poliser samlokaliseras på försök i de tre storstadslänen.

Till detta kommer inrättandet av särskilda skattebrottsenheter med Riksskatteverket som huvudman. Förundersökningsledningen vid dessa enheter sker via ekobrottsmyndigheten.

I övriga delar av landet bedrivs verksamheten traditionellt via polisdistriktens ekorotlar och särskilda ekoåklagare hos åklagardistriktet.

Framtiden för ekobrottsmyndigheten har belysts i olika utredningar. Vissa utredningar pågår fortfarande och kommer förmodligen att resultera i ett antal

Fel! Okänt namn på

förslag till förändringar. Att det nu är dags att ta ställning till organisationsformen som nu bedrivits som ett försök under sju år borde dock vara självklart.

Den del av ekobrottsbekämpningen som växer för närvarande är Skatteverkets skattebrottsenheter. Personalen utbildas vid Polishögskolan och utredningarna leds av Ekobrottsmyndighetens förundersökningsledare. Organisatoriskt är dock skattebrottsenheterna helt skilda från Ekobrottsmyndigheten och de lokala åklagar- och polisorganisationerna. Detta förhållande underlättar inte flexibilitet och effektivitet i ekobrottsbekämpningen. Kriminalunderrättelseverksamheten och den avancerade spaningen är förbehållen polis och åklagare trots att samtliga myndigheter som bekämpar ekobrottslighet ofta arbetar med samma grovt kriminella människor.

Omfattande utredningar kräver resurser både personellt och kunskapsmässigt. Bland annat har Ekobrottsmyndigheten i Göteborg nyligen signalerat personalindragningar till tidigare omfattande ekobrottsutredningar. Ledande företrädare för myndigheten har sagt att man nu måste fundera över hur stora mål man kan ägna sig åt i framtiden.

Det är hög tid att fundera över det snart åtta år gamla försöket med EBM kombinerat med Skatteverkets skattebrottsenheter och göra det till en permanent organisation för hela landet. Det är viktigt med en helhetssyn utifrån ett operativt verksamhetsperspektiv och då bör frågan om ytterligare samverkan/samgående för de rättsvårdande myndigheter som bekämpar den ekonomiska brottsligheten i Sverige prövas.

Regeringens proposition rörande effektivare skattekontroll är ett steg i rätt riktning och ger framför allt skattebrottsenheterna rimliga verktyg för eftersökande och omhändertagande av räkenskapsmaterial och en lagstadgad rätt att medverka vid husrannsakingar.

I propositionen finns också förslag om utökad skattekontroll inom vissa branscher. Förslaget är bra men riktar sig i första hand mot de s.k. kontantbranscherna. Det är viktigt med särskild kontroll mot de branscher som traditionellt anses vara belastade med brottslighet och fusk.

I det sammanhanget vill vi betona vikten av åtgärder inom byggbranschen. Alla åtgärder som rättsvårdande myndigheter vidtar för att bekämpa ekonomisk brottslighet där en viss bransch är i fokus bör ske i samråd med berörd branschorganisation.

Stockholm den 4 april 2006

Ulf Sjösten (m)

Jörgen Johansson (c)